

Partea întâi

TOTUL DESPRE MINE!

Viața e frumoasă, orice s-ar spune, dar numai atât cât îți merge bine. Mi-a mers și mie din plin odată, ce să zic, haleam fericirea cu lingura și credeam că așa va fi mereu, dar a înțarcat binele de la un timp. Și nu de o zi, nici de două, sunt ani buni la mijloc. Am și uitat cum arată binele acela inefabil; mi-l amintesc ca prin vis, așa, ca pe ceva dulce, suav și al naibii de eteric.

Atunci când nimic nu te mai poate consola, ideea că vei fi luat-o razna în viață devine cu timpul fixă. Voi fi deraiat și eu, dumnezeii mă-sii, într-o zi, și încă fără să-mi dau seama. Mare măgărie.

...Și iată-mă pus de zor pe amintiri, recapitulări și bilanțuri.

Trebuie să te omori după viață, ca să te apuce dorul să scrii despre ea.

Și cum unui om i se poate întâmpla orice, poftim că îndrăgii și eu, pe neașteptate, viața, nu cu mult după cei douăze-

ci de ani pe care îi împlinii. „Ce bine-i să trăiești, ce noroc să te naști, ce poveste e viața!”, strigam într-un delir. Prostoieare din astea. Atunci, pe dată, o voce îmi șopti discret: „Ce mai aștepți, băiete; scrie!” Și chiar nu am stat să pierd timpul de pomană, iar începutul viitoarei opere mi-a venit precum urmează: „Am găsit manuscrisul cărții pe care o ții în mână, iubite cititor, printre hârtiile străbunicului meu, un bonvivant și un fustangiu de notorietate în tinerețile lui”. Într-o lună am dat gata romanul. M-a și mirat atâta operativitate.

Dar nu m-am grăbit să-l duc la editură. Asta nu. M-a învațat cineva că autorii mari nu se precipită cu publicatul.

Peste un an-doi însă, ori poate trei, farmecul debutului meu păli în mod sensibil. Tot așteptând să se facă mai bună, mizeria de operă evolua exact invers. M-a bulversat cu așa evoluție. Până la urmă nu a mai fost bună nici să-ți ștergi fundul cu ea!

Dar nu eram eu prostul care să mă dau bătut atât de ușor. Prea dulce viața, prea tânăr și voios purcelușul de mine ca să mă las cu una, cu două de creație. Drept care, poftim că inventai pe loc alt început. Ascultați și dumneavoastră: „Făceam parte din comisia Societății Teatrale, împuternicită să preia arhivele actorilor bătrâni decedați, și ceea ce urmează este jurnalul unui actor aproape genial.” În trei luni opera își aștepta editorul și chiar mă pregăteam să-l întâmpin, știind că nu va întârzia să se înfățișeze.

Peste doi-trei ani ori poate patru chestia cu actorul sfârși la rândul ei prin a mă nemulțumi și chiar irita. Mă și mirai gândindu-mă cât de prost poate fi omul dacă se încrede atât de ușor în tot ce scoate la iveală mintea lui handicapată. A trebuit, așadar, să mai treacă ceva timp până să-mi vină

cheful să inventez începuturi. Ultimul însă chiar a fost unul fain, nu glumă: „Manuscrisul cărții pe care o ții în mână, iubite cititor, mi-a fost expediat prin poștă de către un domn cu jumătate de oră înainte de a-și fi zburat creierii”.

Al naibii start, nu?

A fost nevoie să treacă tocmai cinci ani ca să ajungă și asta exact acolo unde eșuaseră celelalte, adică să mă scoată din sărite.

Și asta pentru că în timp ce eu, iubiți cititori, căutam începuturi potrivite, mizeria de viață își urma în mod implacabil cursul ei anost. Nici nu am apucat să bag de seamă când devenise greu de digerat, viața. Din acel moment, nu mi-a mai ars a ficțiuni și subterfugii. Cumplită până de fantezie!

Drept care mă văd obligat să vă semnalez de la bun început că nu am un debut de efect și nici un personaj în accepția consacrată a cuvântului. Ceea ce urmează nu este decât un bolovănos fragment de viață și totu-i despre mine.

Stați așa!

Prieteni! Nu vă trudiți cu descifrarea înțeleșurilor ocul-te, pentru că nimic nu-i încifrat, totul e la suprafață și-i de o superficialitate ucigătoare, așa cum numai viața poate fi.

Iată apelul meu.

Amici, dușmani, redactori, critici, opinie publică!

Posteritate!!

Nu există erou liric pe aici și nici caractere tipice! Avem în schimb un ins care din punct de vedere literar este un adevărat infirm – și acela sunt eu. Totul se referă la persoana mea, eu sunt în centrul acțiunii și de acolo, din centru, mă revărs până peste margini. Într-un cuvânt, totu-i plin de

mine. Despre mine la pagina 35, de pildă, se spune că am atentat la chiloții nanei Florentina, iar pe fila 64 o să găsiți consemnată prima mea întâlnire în troleibuz cu Marcela Beveziconi. Să știți că eu sunt acela...

eu!...

eU!!...

EU!!!

Acum v-ați calmat?

Totul a început în felul următor.

Era exact cu nouă luni înainte de nașterea mea, în plin miez de iarnă, așadar, cu noroi și suluri de zăpadă ciuruită, aidoma unor grămezi de cearșafuri soioase. V-ați imaginat peisajul? Era decorul de vis pentru ceea ce urma să se întâmple în casa noastră cea veche de la țară, pe care eu unul nu am de unde s-o țin minte, fiindcă au demolat-o în cinstea nașterii mele.

Se întâmpla un miracol, în fond.

În una din cele două odăi bunică-mea sforăia voinicește, iar în cealaltă bunii mei părinți purceseră la ale lor, cele tinerești. Practicau treaba asta de doi ani, dar fără nicio eficiență. În sens că bebelușul de mine nu dobândeam contur și basta.

Îmi face bine să cred că eu eram cel care opuneam rezistență și că, prin urmare, intuiai câte ceva despre porcăria de viață. Într-un cuvânt, nu m-am lăsat smuls cu una, cu două

din blândul și beneficu-mi repaos, am luptat din răspuțeri cu părinții mei, efectiv pe viață și pe moarte. Le-am stricat, ce să zic, toată plăcerea!

Maică-mea, îndârjita, a ajuns într-un timp să bată drumurile pe la doctori. Nu că aș fi fost tare bolnav, pur și simplu încă nu ființam, și asta printre oameni este catalogat uneori drept boala cea mai mare.

Pe mama, așa zdravănă și optimistă cum era, o înfuria de-a dreptul ideea de a nu fi în stare să aducă pe lume o leșinătură intelectuală ca mine. Ah, dacă ar fi putut să-mi tragă pe atunci o chelfăneală!

Se credea, vă spun, cea mai năpăstuită din lume și poate că într-adevăr așa era, dar de ce vroia cu atâta turbare să-l mai năpăstuiască pe unul?

Nu-și închipuiau viața fără mine, într-un cuvânt, părinții mei. Nu le făcea mare plăcere să șadă singurei pe tărâmul acesta de rahat, unicul din câte avem de ales, se pare. Vroiau cu orice preț să mai aducă vreun suflet-două pe aici, ca apoi să-l lase între patru ochi cu sofisticatele mizerii ale vieții și cu stelele acestea abstracte și mereu tăcute. Ca, în cele din urmă, să-i ofere, patetici, și spectacolul putrezirii lor. Se vor fi acoperit, parastasul lor de părinți, treptat, cu mucegai și se vor fi alterat și împutit apoi, chiar așa ca niște alimente oarecare, mama o budincă și tata un jambon. Niște putregaiuri, părinții mei.

Când mă făceau, oare asta gândeau că aștept eu de la ei?

Doctorii fiind ineficienți, mama recurse în cele din urmă la serviciile babelor-vrăjitoare, veni apoi și rândul popii din sat.